

Energiforsynings-situationen i Afrika – politikker og tendenser

Ivan Nygaard
Chief Scientific Advisor, PhD
UNEP DTU Partnership

Møde med titlen
Stor vækst i vedvarende energi til landbefolkningen i Kenya
IDA Global Development, 25 Marts 2019

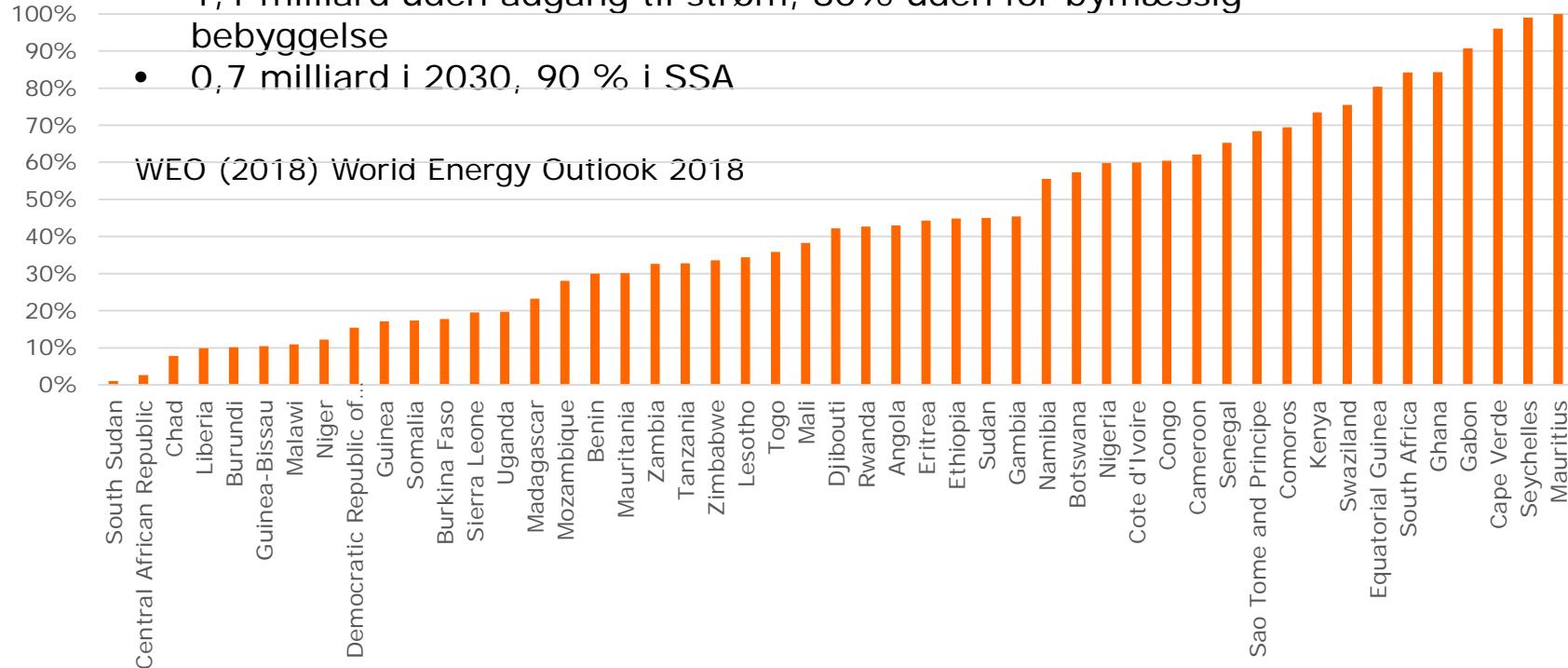
Oversigt

- Udfordringen med strøm til alle
- De seneste 'game changers'
- Udvikling i nettilsluttede VE-anlæg
- Udviklingen i off-grid VE-anlæg
- Opsummering

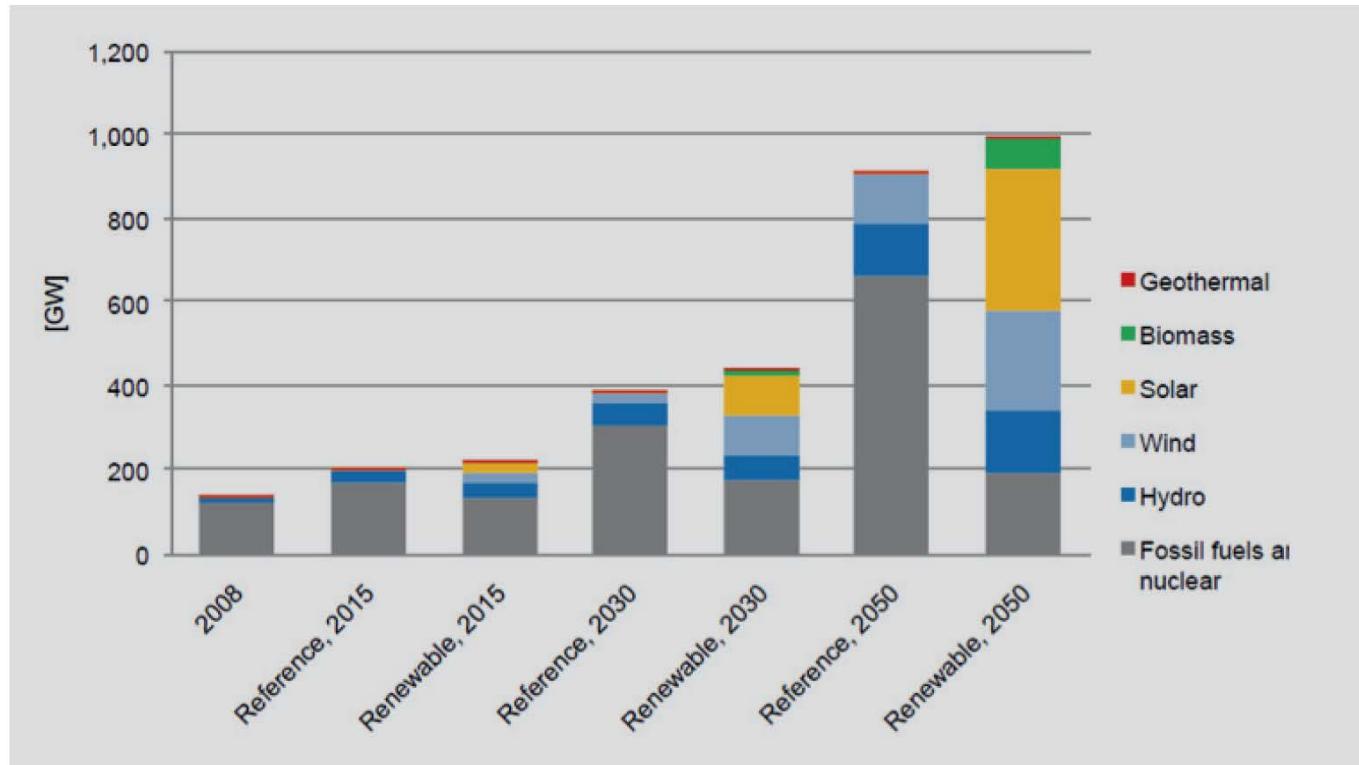

Adgang til strøm i Afrika syd for Sahara

- Adgang til energi for alle i 2030
- 1,1 milliard uden adgang til strøm, 80% uden for bymæssig bebyggelse
- 0,7 milliard i 2030, 90 % i SSA

Stort behov for eludbygning

Source: IRENA (2012).

Der er behov for 490 milliarder \$ til udbygning inden 2040 (Eberhard, 2018)

De seneste 'game changers'

Politik og finansiering

- Sustainable Energy for All (SE4ALL) - 2012
 - Energi for alle i år 2030
 - Fordoble andelen af VE
 - Fordoble forbedringen i energi effektivitets raten
- FN's bæredygtigheds mål - 2015
- Paris Agreement - 2015
- National planlægning og politikudvikling
- Feed in tariffer afløses af udbud
- Institutionelle investorer og udviklingsbanker omfavner VE

Technologi og forretningsmodeller

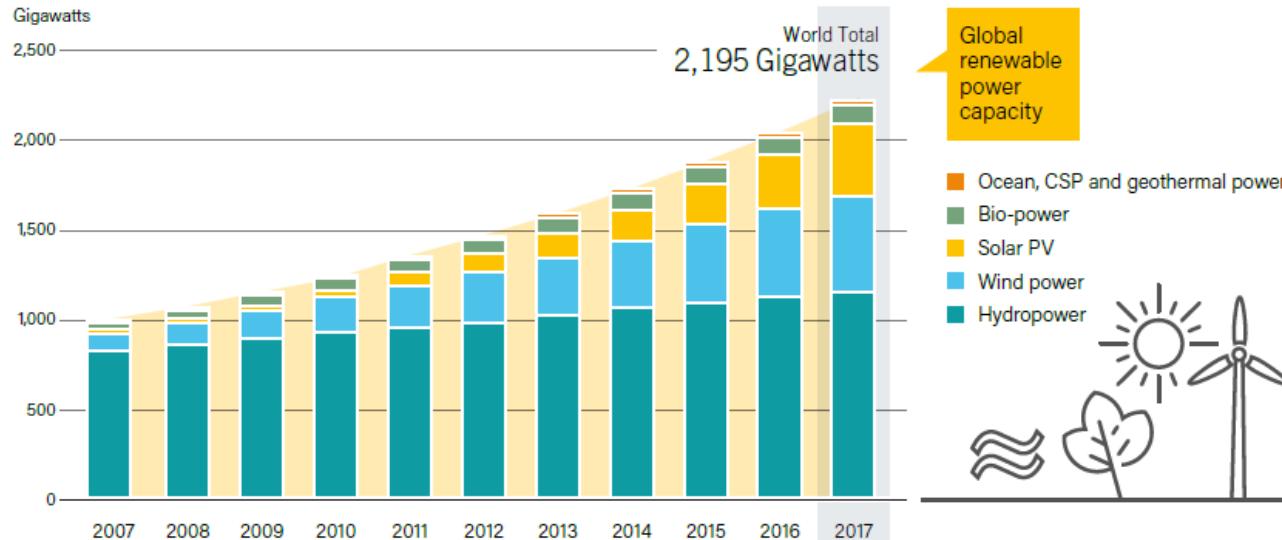
Billigere og mere effektive teknologi

- Dramatisk prisfald på sol og til dels vind
- LED lamper og energieffektive apparater
- Forbedret og billigere batteri teknologi

Nye forretningsmodeller (off-grid)

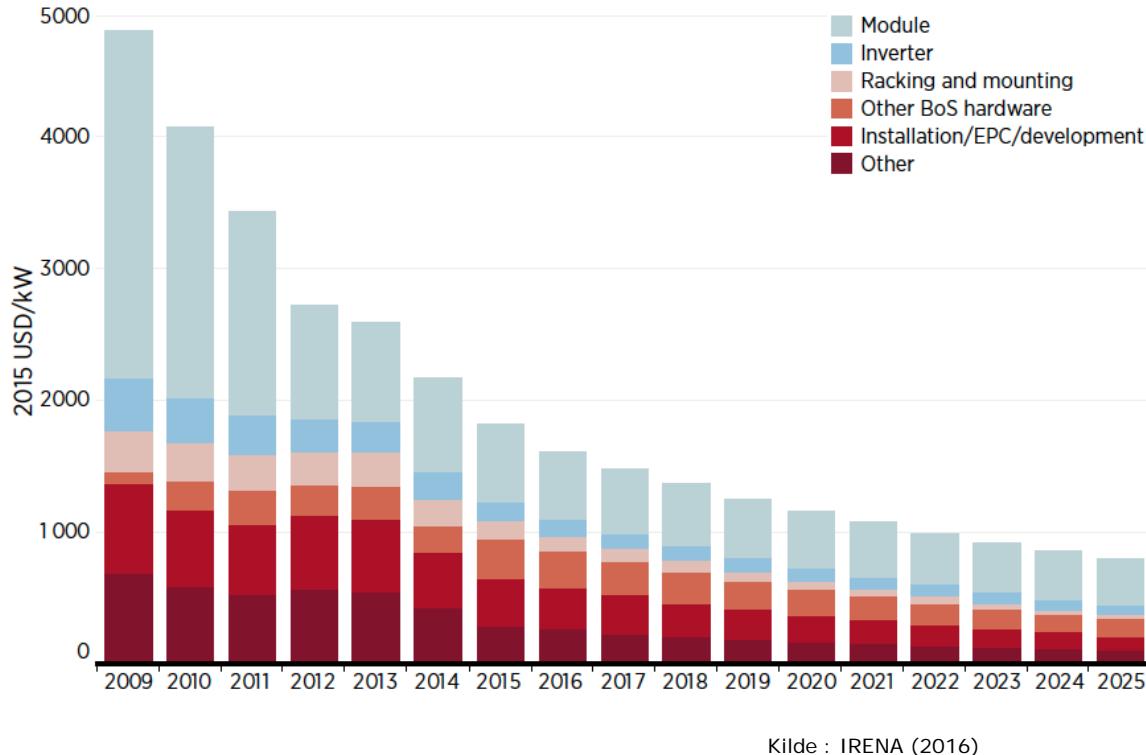
- Udbredelse af kommunikationsteknologi
- Mobile betalingssystemer
- Pay As You Go (PAYG)

Global udvikling i Vedvarende Energi

Kilde: REN21 (2018). Renewables 2018, Global Status Report

Voldsom reduktion i priser på PV systemer

Kilde : IRENA (2016)

Nettilsluttet VE

Feed in tariffer

2008 - 2012 Feed in tariffs indført i en del lande

- Kenya, Tanzania, Uganda and Ghana (niveau 10-12 USD c/kWh)
- Meget få projekter blev gennemført
 - Kinangop Greenfield Wind Project, Kenya (stalled)
 - Måske 20 MW i Ghana

Forhandlede IPP kontrakter

- Lake Turkana, 2017, 300 MW wind, 7.5 EUR c/kWh (DFI)
- Garissa, 2018, 60 MW PV, 12 USD c/kWh (Kinesisk)
- Mali 2015, 33 + 50 MW PV, 13.7 EUR c/kWh (Scatec, DFI)
- Ghana 2016, 20 MW PV, 11.5 USD c/kWh

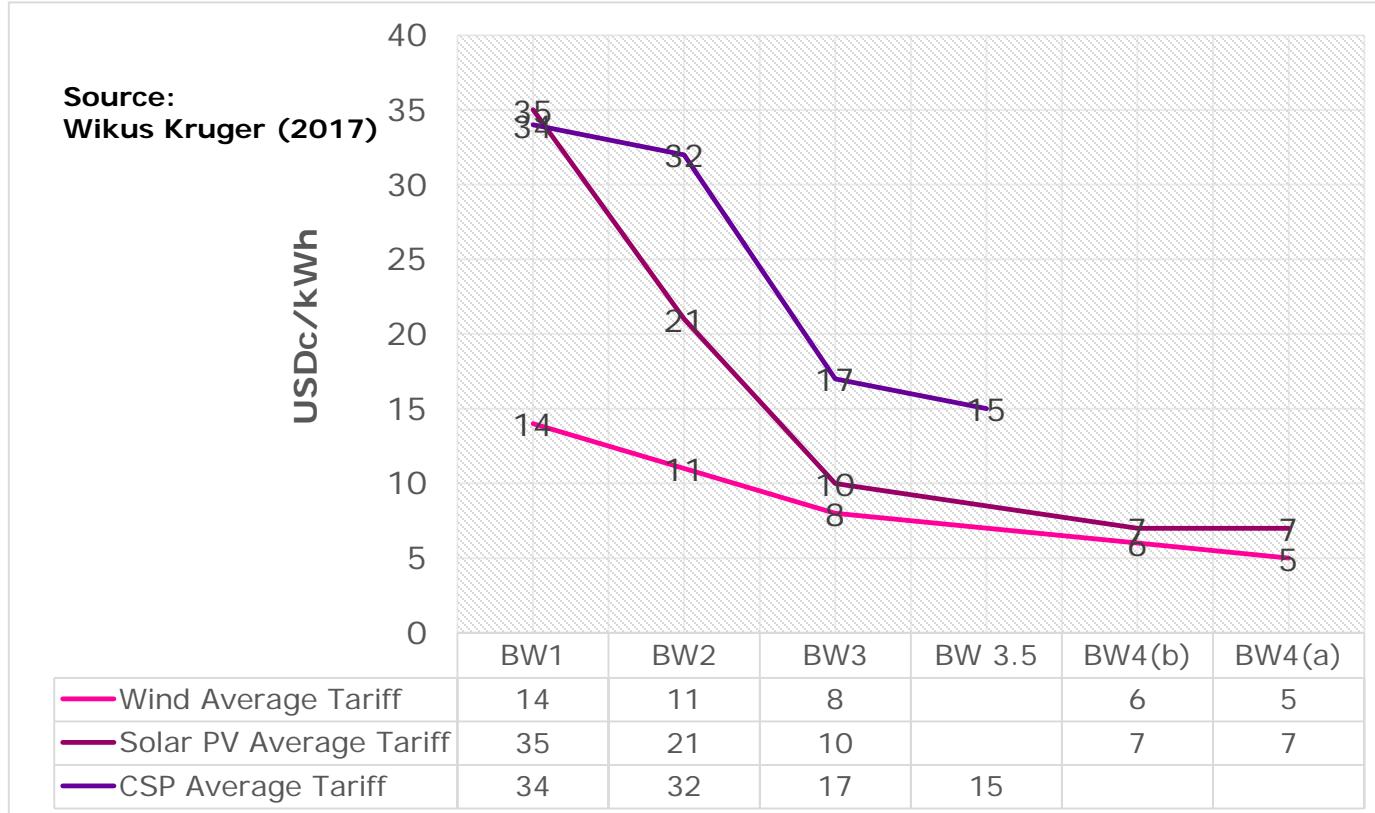
South African (REIPPPP) Renewable Energy IPP Procurement Programme

		MW awarded capacity				
Round	Year	Solar PV	Wind	Solar CSP	Total	
1	2011	632	634	150	1416	
2	2012	417	563	50	1030	
3	2013	435	787	200	1422	
4	2015	813	1363	2	2178	
Total		2297	3347	402	6046	
5	2019				1800	

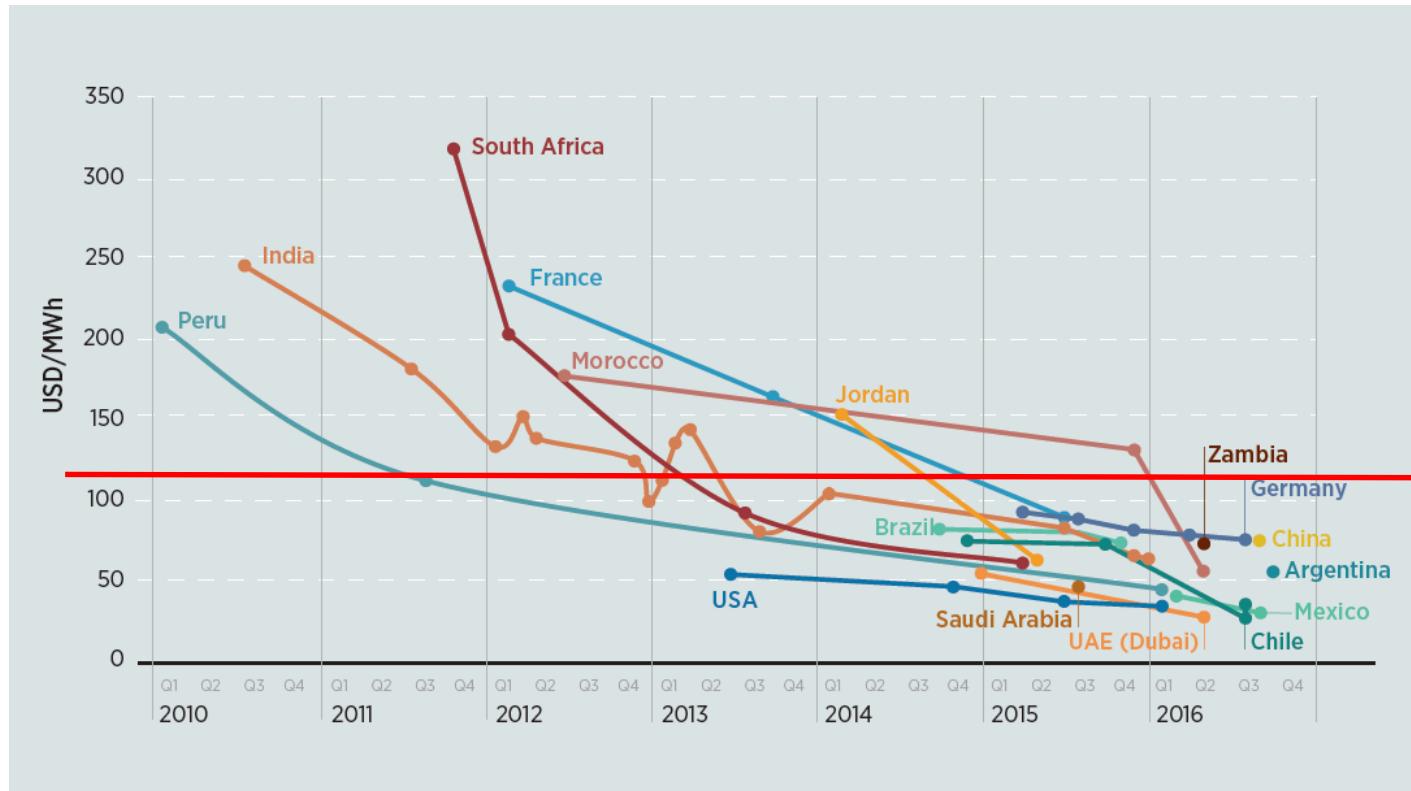
Baseret på Wlokas and Baker (2015) og

www.eskom.co.za/Whatweredoing/Pages/RE_IPP_Procurement_Programme.asp

South African (REIPPPP) Renewable Energy IPP Procurement Programme

Solar PV Auctions resultater 2010 - 2016

Installeret vind og PV kapacitet i Afrika

Vind

	MW
South Africa	3428
Morocco	1344
Egypt	745
Tanzania	350
Kenya	336
Ethiopia	325
Tunisia	243
Senegal	159
Cape Verde	28
Total	6958

PV

	MW
South Africa	2297
Morocco	2000
Ethiopia	350
Zambia	73
Mali	83
Senegal	60
Burkina	50
Kenya	50
Ghana	40
Total	5003

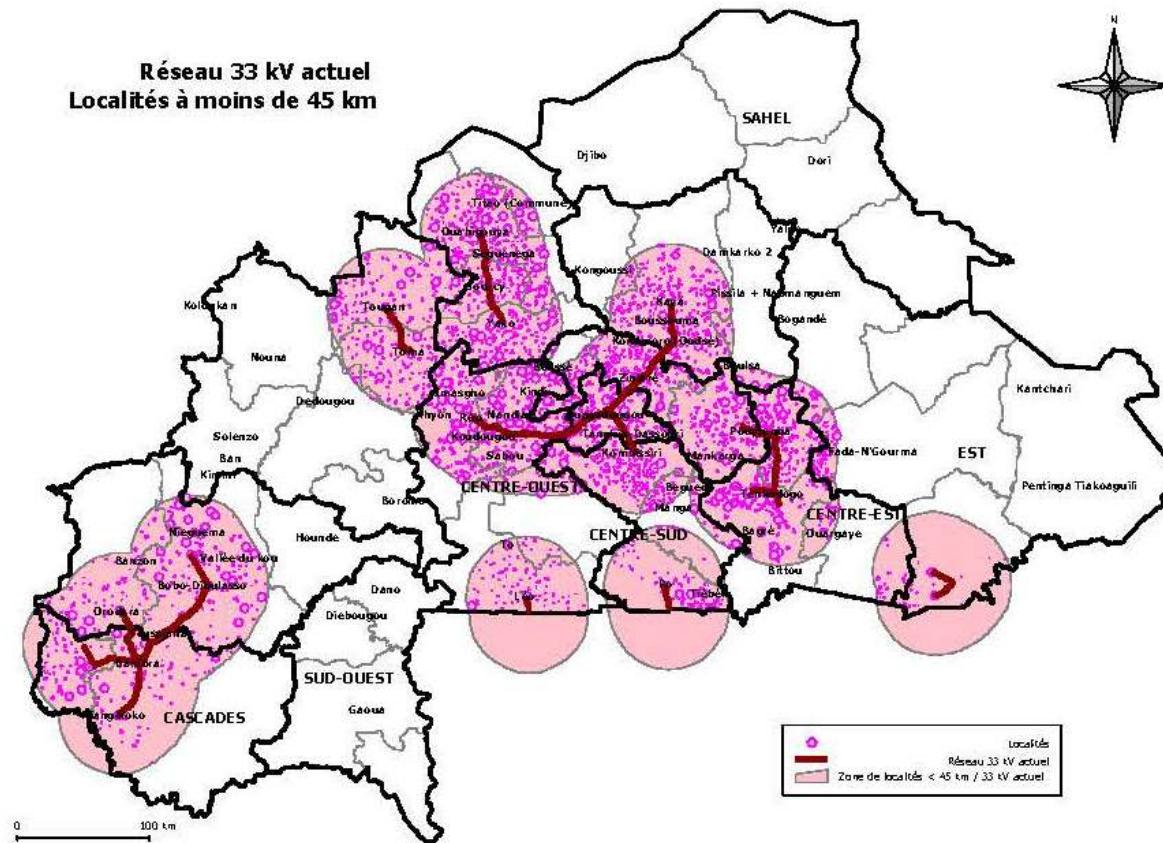
Støtte fra IFC til at lave
udbudsrunder i Etiopien,
Zambia, Senegal og
Madagaskar

Hvad sker der udenfor nettet

Net

Isolerede netværk
(Mini-grids)

Individuelle
systemer

Mini-grids fra diesel til hybrid sol/diesel/batteri

Mali

- Mere end 400 - heraf mere end 40 ejet og drevet af Energy Access, et firma drevet af lederen af Mali Folkecenter (diesel, solar and hybrid)

Burkina Faso

- Mere end 100, hovedsageligt ejet af cooperativer og drevet af private operatører (diesel, solar and hybrid)

Senegal

- Mere end 45, hovedsageligt drevet af cooperativer (diesel, solar and hybrid)

Tanzania

- Omkring 60 mindre mini-grids, privat ejede og ejet af missionærer og NGO'er (hydro, solar, biofuel)
- Mange nye private operatører - Powergen from Kenya, and Rafiki Power - subsidiary of EON (a German utility)

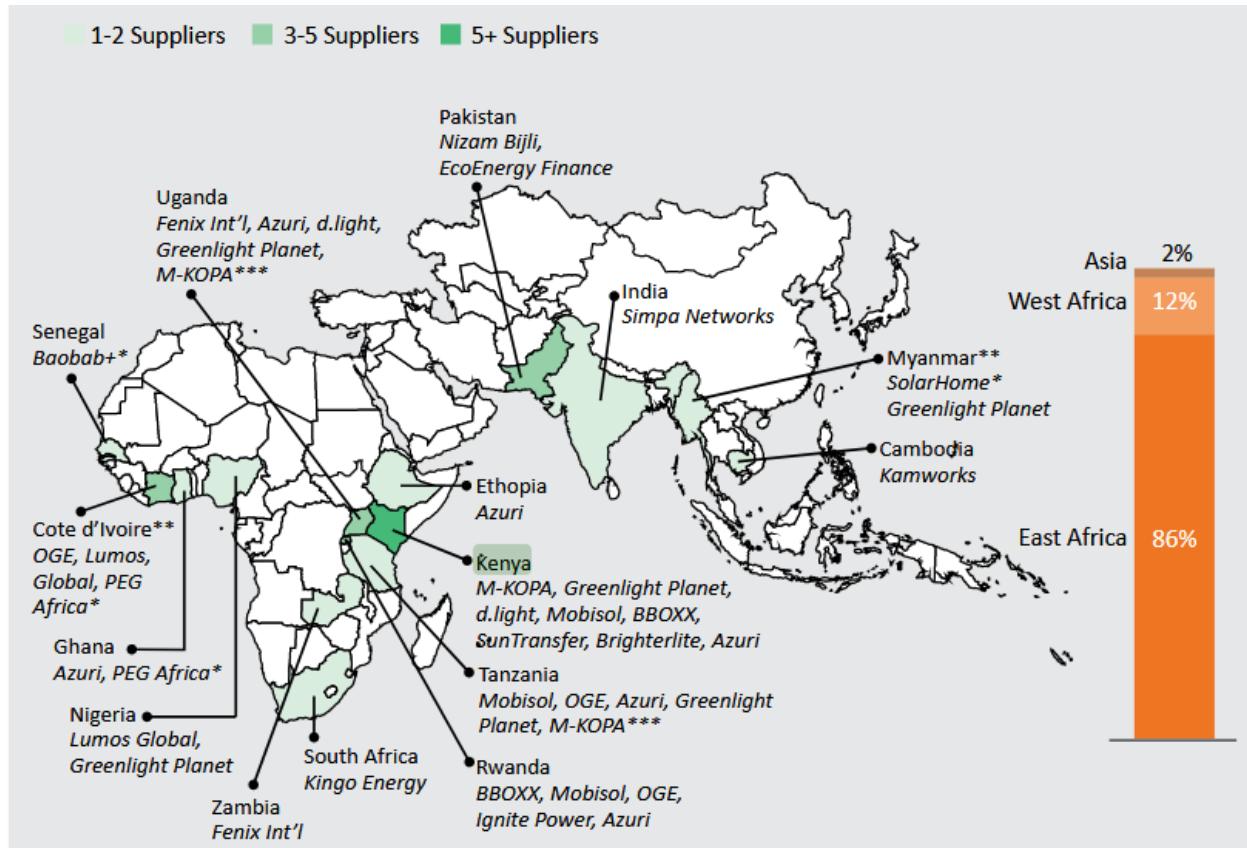
Liberia

- Udbud af 100 mini-grids til private operatører afholdt af UNOPS på vegne af DFID
- Rafiki power (EON) vandt en batch på 40

PV mini-grid station by Powergen: Kenya

Pico and Solar Home Systems

Kilde: GOGLA, 2018: Off-Grid Solar Market Trends Report 2018

Opsumming

- Priser på vedvarende energi faldende og ofte konkurrencedygtig med fossile energikilder
- Vedvarende energi giver mere lokal beskæftigelse, men i andre sektorer
- Privatisering af elselskaber har stået på siden slutningen af 1990'erne men er gået langsomt
- Vanskeligt for nationale elselskaber (private og ikke private) at opnå finansiering på gode betingelser
- Der er fart i en ny privatisering af elsektoren gennem IPPs, og udbygning med vedvarende energi er med til at drive den.
- Kinesisk kapital og teknologi udgør en stigende del af investeringerne
- Nye forretningsmodeller for individuelle systemer har vist sig meget lovende
- Mini-grids har bevæget sig fra community based, og cooperativer til privat sektor ejede og drevne anlæg
- Bagsiden af medaljen at privatisering kræver stærk regulering, som ikke nødvendigvis er til stede i Afrika

Litteratur

**UNEP
RISØ
CENTRE**
ENERGY, CLIMATE
AND SUSTAINABLE
DEVELOPMENT

**The emerging market for
pico-scale solar PV systems
in Sub-Saharan Africa**

FROM DONOR-SUPPORTED NICHES TOWARD
MARKET-BASED RURAL ELECTRIFICATION

IRENA (2017), 'Renewable Energy Auctions: Analysing 2016'. IRENA, Abu Dhabi. ISBN 978-92-9260-008-2

Wikus Kruger (2017) Support Policies and Auctions for Grid-connected Renewable Energy. Presentation at UNEP DTU

Eberhard, A., Gratwick, K., Morella, E., Antmann, P., 2016. Independent Power Projects in Sub-Saharan Africa: Lessons From Five Key Countries. The World Bank

International Energy Agency, 2016. Boosting the Power Sector in Sub-Saharan Africa: China's Involvement. Paris, France.

Baker, L and Wlokas, H L. 2015. South Africa's renewable energy procurement: A new frontier? Energy Research Centre, University of Cape Town, Cape Town, South Africa

Nygaard, I., Hansen, U. E., & Larsen, T. H., 2016. The emerging market for pico-scale solar PV systems in Sub-Saharan Africa: From donor-supported niches toward market-based rural electrification. UNEP DTU Partnership.

Ulrich E. Hansen, Ivan Nygaard, Mathilde Brix Pedersen, 2014. Prospects for investment in large-scale grid-connected solar power in Africa. UNEP Risø Centre, DTU